

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 22
2513 AA 's-GRAVENHAGE

Datum 6 mei 2014
Betreft Beantwoording vragen over uitvoering van de motie-Holdijk c.s.

Geachte Voorzitter,

In uw brief van 3 april 2014 stelt het lid van de SGP-fractie vragen over de uitvoering van de motie Holdijk c.s. over het versterken van de positie van winkeliers in winkelcentra (Kamerstuk 32412, nr. K). De leden van de fracties van het CDA, van de SP en van de ChristenUnie hebben zich bij deze vragen aangesloten. Graag ga ik hierbij in op deze vragen.

Het lid van de SGP-fractie vraagt of de regering met dit lid van mening is dat de artikelen 1, sub c, en 7 van de Algemene wet gelijke behandeling een juridische basis bieden om een boeteclausule in contracten te voorkomen of aan te pakken, omdat een dergelijke clausule winkeliers met godsdienstige bezwaren tegen zondagsopenstelling bijzonder treft, dan wel of een boeteclausule in strijd geacht kan worden met artikel 7 van de Algemene wet gelijke behandeling. Ik ben van mening dat deze artikelen van de Algemene wet gelijke behandeling inderdaad relevant zijn voor de toetsing van de bedoelde boeteclausules. Voor een succesvol beroep op deze bepalingen is vereist dat er in het concrete geval sprake is van (direct of indirect) onderscheid op basis van een bepaalde godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, nationaliteit, hetero- of homoseksuele gerichtheid of burgerlijke staat. Of er in een bepaald geval terecht een beroep op de Algemene wet gelijke behandeling wordt gedaan, is aan de rechter of het College voor de rechten van de mens om te bepalen.

Het lid van de SGP-fractie vraagt voorts welke concrete mogelijkheden ondernemers hebben om een bepaling over gedwongen winkelpenstelling aan de orde te stellen. Indien een gemeente besluit om op grond van de op 1 juli 2013 aangepaste Winkeltijdenwet meer koopzondagen toe te staan dan voorheen, kan dat gevolgen hebben voor winkeliers die een huurovereenkomst hebben waarin staat dat zij een boete moeten betalen voor elke toegestane koopzondag waarop zij niet opengaan. Voor zover de inspraakverordening van de desbetreffende gemeente daarvoor gelegenheid biedt, kunnen ondernemers, waaronder winkeliers die een contractuele verplichting hebben hun winkel op zondag te openen, bij de voorbereiding van gemeentelijk beleid ten aanzien van koopzondagen langs die weg hun standpunt kenbaar maken. Gemeenten dienen bij de beslissing om al dan niet koopzondagen in de gemeente toe te staan de belangen van deze winkeliers mee te wegen.

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**

Directie Mededinging en
Consumenten

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres

Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Ons kenmerk

DGETM-MC / 14061509

Uw kenmerk

151653.13u

Indien een gemeente dit belang niet (voldoende) heeft meegewogen, kan dat bij rechterlijke toetsing leiden tot vernietiging, onverbindend verklaring of het buiten toepassing laten van het besluit.

Daarnaast kunnen winkeliers die gedwongen worden om op zondag open te gaan dit aanklaarten bij de verhuurder. Zoals ik in mijn brief van 17 maart 2014 over de motie Holdijk c.s. (Kamerstuk 32412, nr. M) heb aangegeven, heeft de Raad voor Onroerende Zaken (ROZ) toegezegd dat zij richting verhuurders zal aangeven dat verhuurders de boete niet dienen op te leggen voor bestaande overeenkomsten waarbij de gemeente na de inwerkingtreding van de Winkeltijdenwet heeft besloten om meer koopzondagen in de gemeente toe te staan. Indien een verhuurder dit toch doet, kan de winkelier de verhuurder hierop wijzen. Tenslotte kan een winkelier bij de civiele rechter een beroep doen op redelijkheid en billijkheid. Al naar gelang de omstandigheden van het geval kan hij zich dan meer concreet beroepen op de bepaling over onvoorziene omstandigheden (artikel 258 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek) of de hiervoor genoemde bepalingen van de Algemene wet gelijke behandeling - naast de mogelijkheid van een gang naar het College voor de rechten van de mens.

Gemeenten dienen bij de beslissing of zij winkelopening op zondag in de gemeente al dan niet toestaan ook rekening te houden met de belangen van winkeliers, waaronder winkeliers die een contractuele verplichting hebben hun winkel op zondag open te stellen. Het lid van de SGP-fractie vraagt hoe gemeenten hier concreet aandacht aan geven. Het is aan gemeenten om te bepalen of zij winkelopening op zondag in de gemeente toestaan en bij die besluitvorming de relevante belangen mee te wegen. De Winkeltijdenwet en de Algemene wet bestuursrecht bevatten geen vereisten over de precieze wijze waarop de belangen moeten worden afgewogen. Aangezien de bevoegdheid om te bepalen of winkelopening op zondag wordt toegestaan geheel bij gemeenten ligt, heb ik geen zicht op de wijze waarop individuele gemeenten hier invulling aan geven.

Het lid van de SGP-fractie vraagt verder wanneer de ROZ de algemene voorwaarden heeft aangepast. Het voorstel voor de aangepaste algemene bepalingen van de ROZ dient te worden voorgelegd aan de Juridische Commissie Huurzaken van de ROZ. Als deze commissie met dit voorstel instemt, worden de gewijzigde algemene bepalingen vastgesteld. Het is de verwachting dat de gewijzigde algemene bepalingen eind mei worden vastgesteld. Het lid van de SGP-fractie geeft voorts aan dat onder meer wordt gesteld dat een onderbouwd verzoek van de huurder niet op onredelijke gronden mag worden geweigerd. Het lid vraagt of kan worden aangegeven wat onder onredelijke gronden moet worden verstaan. De toepassing van de algemene bepalingen is primair een zaak van partijen en uiteindelijk kan alleen de rechter hierover een gezaghebbende uitspraak doen.

Het ligt in de rede dat de beoordeling of een weigering al dan niet op onredelijke gronden is gebaseerd afhankelijk is van de aard van de aangevoerde redenen en van de andere omstandigheden van het geval. Zowel het belang van de huurder om niet open te gaan als dat van de verhuurder bij onverkorte openstelling is bij de beoordeling relevant.

Ten slotte vraagt het lid of de regering bereid is om nog voor de evaluatie van de Winkeltijdenwet verdere actie te ondernemen als mocht blijken dat winkeliers in de perioden tussen nu en de evaluatie, ondanks de verschillende maatregelen, nog steeds gedwongen worden om op zondag open te gaan of wanneer blijkt dat winkeliers hierdoor belemmerd worden in hun belangen als potentiële huurders. Ik heb in mijn brief van 17 maart 2014 over de motie Holdijk c.s. aangegeven dat er drie maatregelen zijn of worden genomen. Ook heb ik in de bovenstaande antwoorden een aantal concrete mogelijkheden genoemd die ondernemers hebben om een bepaling over gedwongen winkelopenstelling aan de orde te stellen. Ik wil de uitwerking van deze maatregelen eerst afwachten alvorens ik een beslissing neem over eventuele verdere acties.

(w.g.) H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken